

PLEITNOTA NAMENS:

De minister van Infrastructuur en Milieu

ten behoeve van de mondelinge behandeling door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 8 september 2015 om 10.00 uur van het ingestelde beroep van LAKA c.s.

Inhoud pleitnota

Geachte heer, mevrouw,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om nog enkele punten onder uw aandacht te brengen en op hoofdlijnen te reageren op de nadere memorie van Laka.

Uit het beroepschrift van Laka als ook haar nadere memorie komt naar voren dat zij van oordeel is dat de opslag van radioactief afval bij de COVRA niet kan worden uitgebreid, omdat niet duidelijk is dat de eindberging gefinancierd kan worden. De Stichting vreest (te zijner tijd) grote milieu- en veiligheidsaspecten. In de vergunning heb ik reeds betoogd dat eindberging alsmede de financiering hiervan geen element is dat een rol heeft gespeeld bij het verlenen van onderhavige vergunning en dat de vrees voor milieu- en veiligheidsaspecten ongegrond is. Ik licht dit toe.

Ontvangen en opslag van radioactief afval

Bij besluit van 7 januari 2015 is aan de COVRA vergunning verleend voor het voorhanden hebben, be- of verwerken en opslaan van radioactief afval. Deze vergunning vloeit voort uit het besluit van 10 december 2007 waarbij de COVRA als enige instelling in Nederland is aangewezen die radioactief afval in Nederland mag ontvangen en opslaan. Het is haar taak blijvend zorg te dragen voor het radioactief afval in Nederland. Blijvend betekent in dit verband tot het moment dat het radioactieve materiaal is vervallen en er een intrinsiek veilige situatie is. Dit gebeurt door het radioactief afval te isoleren van de leefomgeving. Het radioactief afval wordt daartoe beheerst en gecontroleerd. De zogeheten IBC strategie. De COVRA doet dit door het verwerkte afval op te slaan en te beheren in speciaal daarvoor ontworpen gebouwen.

De effecten van de uitbreiding van de opslagvoorzieningen voor radioactief afval op het milieu zijn onder andere uitgebreid onderzocht in de milieueffectrapportage. De milieueffectrapportage heeft laten zien dat de milieueffecten van deze uitbreidingen en nieuwbouw zeer beperkt zijn in vergelijking met de huidige situatie.

In artikel 15b, eerste lid, van de Kernenergiewet is bepaald dat de vergunning slechts kan worden geweigerd in onder andere het belang van de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen en de veiligheid van de staat. De vraag of eindberging alsmede de financiering voldoende gewaarborgd is, wordt niet als weigeringsgrond benoemd. Deze vraag staat derhalve in deze procedure niet ter beoordeling. Alleen al gelet hierop dient deze beroepsgrond te falen.

Eindberging

Volledigheidshalve merk ik op dat naar de mogelijkheden van eindberging in Nederland al sinds 1970 onderzoek wordt gedaan. Eindberging van radioactief afval in Nederland is technisch mogelijk volgens een rapport van de Commissie Opslag Radioactief Afval (CORA) uit 2001. Sinds 2011 doet het OnderzoeksProgramma Eindberging Radioactief Afval (OPERA) onderzoek naar ondergrondse berging van radioactief afval.

Het beleid gaat al ruim dertig jaar uit van bovengrondse opslag van het radioactieve afval gedurende ten minste 100 jaar, waarna rond 2130 berging in de diepe ondergrond is voorzien. De definitieve besluitvorming hierover zal pas rond 2100 plaatsvinden. De samenleving kan op dat moment ook de keuze voor een andere beheersoptie maken, afhankelijk van inzichten op dat moment en vooropgesteld dat er tegen die tijd alternatieven mogelijk zijn. De relatief lange periode van bovengrondse opslag geeft tijd om te leren van ervaringen in andere landen, om onderzoek te doen en kennis te vergaren.

Voor wat betreft de kosten voor de opslag van het radioactief afval geldt dat deze worden gedragen door de afvalproducenten. De COVRA berekend deze kosten door via de tarieven aan de aanbieders. Dit geld wordt belegd in een groeifonds (het Waarborgfonds Eindberging) dat tijdens de periode van bovengrondse opslag kan groeien tot een bedrag dat de kosten dekt voor het voorbereiden, aanleggen, exploiteren en sluiten van een geologische eindberging na de periode van bovengrondse opslag. Iedere vijf jaar wordt opnieuw bekeken of het benodigde doelvermogen gehaald wordt. Indien er een tekort bestaat wordt bezien of de hoogte van het fonds moet worden aangepast. In het onderzoeksprogramma OPERA wordt een nieuwe kostenschatting voor een eindberging gemaakt.

Ten slotte geldt, in tegenstelling tot het gestelde in het beroepschrift, dat afvoer van radioactief afval van de COVRA naar een mogelijke eindberging niet vergund is. Voor de ontmanteling van de COVRA is te zijner tijd een wijziging van de kernenergiewet vergunning nodig. Deze gaat gepaard met het opstellen van een milieueffectrapport (MER) en de benodigde veiligheidsanalyses.

Conclusie

Gelet op bovenstaande is de minister van oordeel dat de vergunning op goede gronden is verleend en verzoekt u het ingestelde beroep ongegrond te verklaren.